

Česká 149
276 01 Mělník
tel.: 315 728 061
fax: 315 728 077
ID DS: ahwdypi
e-mail: kokorin@nature.cz
www.nature.cz

Čj. 00385/KK/24, datum 28. 2. 2024

1. *Existuje písemný dokument AOPK nebo Správy CHKO, který potvrzuje negativní dopad trampských tábořišť a zhodnocuje míru ekologického dopadu na přírodu na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj? Pokud ano, je možné požádat o zaslání tohoto dokumentu, pokud je veřejně přístupný? Pokud je evidováno poškození trampskými tábořišti, jak velká hrozba pro přírodní lokality to v současné době je a jak se s touto hrozbou vypořádává nový plán péče pro CHKO Kokořínsko – Máchův kraj na roky 2024 - 2033?*

Takový konkrétní dokument neexistuje, protože Správa neevidovala konkrétní závažné škody způsobené trampy. Donedávna nebyl tramping vnímán jako zásadní činnost s negativním vlivem na předměty ochrany CHKO Kokořínsko-Máchův kraj, kterou by bylo nutné z hlediska ochrany přírody prioritně řešit. Jako ojedinělý lze hodnotit problém sběru dřeva v přírodní rezervaci Kostelecké bory, kde je les ponechán samovolnému vývoji a probíhá zde detailní monitoring živých i neživých dřevin, tedy veškeré dřevní hmoty. Často se zmiňuje možný vliv na hnízdění sokolů na Vlhošti, kde je v relativní blízkosti kemp Jezevec, ale sokoli zde pravidelně a úspěšně mláďata vyvádějí, jedná se o nejúspěšnější a dlouhodobě obsazené hnízdo (od roku 2000). Zmiňovaný je i možný vliv trampského kempu Pařezák na vzdálenější hnízdo v blízké rokli, zde však podle našich zjištění dochází často k predaci mláďat (pravděpodobně výr, případně kuna) jak je to obecně poměrně častým jevem.

Nelze však pominout, že táboření a rozdělávání ohně je v CHKO v rozporu se zákonem o ochraně přírody a krajiny a ve všech lesích v rozporu se zákonem o lesích.

V rozborové části schváleného plánu péče o CHKO je konstatováno:

Divoké přespávání a táboření

Samostatnou kapitolou je neorganizované přespávání a nepovolené táboření, kterého se dopouští jednotlivci i malé skupiny osob, k čemuž většinou využívají nespočet přírodních skalních převisů. U těchto aktivit je třeba rozlišovat mezi prostým přespáním (bez budování přístřešku, a jiných tábornických aktivit) a skutečným tábořením, což může být často velmi nesnadné, neboť na některých lokalitách jsou historicky zbudované přístřešky a jiné konstrukční prvky usnadňující pobyt pod převisem, takže osoba zde přespávající žádné činnosti nesoucí znaky táboření nevykonává, pouze přespává, čili tzv. bivakuje, tudíž není vždy jednoznačné, zda

Ize takovou činnosti označit za nezákonnou. Jiná situace je, pokud při tom dochází zároveň k rozdělávání ohně, což je v přímém rozporu se základními ochrannými podmínkami CHKO. Obecně tato aktivita v oblasti vychází z místních specifických trampských tradic, a mnohé technické úpravy a jednoduché stavební prvky pocházejí z doby dávno před vyhlášením CHKO. Nové úpravy převisů, které se v posledních letech objevují především zásluhou aktivit různých osob na sociálních sítích (např. trampskekempy.com) je třeba považovat za jednoznačně nezákonné a nežádoucí zásahy do přírodního prostředí, avšak určování konkrétních viníků a jejich postihování, zejména v takto členitém terénu, je velmi komplikované.

Negativní vlivy:

- rušení ohrožených druhů ptáků v době hnízdění a vyvádění mláďat
- možné znečišťování krajiny odpadky
- riziko vzniku požárů
- poškození živé a neživé přírody z neznalosti nebo i záměrně (vandalismus)

115

Pozitivní vlivy:

- výchova k šetrnému vztahu k přírodě (pouze některé skupiny např. skautské hnutí) a pořádání brigád ve prospěch přírody (např. úklid odpadků, výsadby dřevin, údržba pramenišť)

V návrhové části není tramping přímo řešen, obecně je zahrnut do části o rekreaci.

2. Evidujete, jaké druhy savců z řádu letounů využívá k zimování skalní převisy na území CHKO Kokořínsko a v jaké míře. Existují na území CHKO lokality, kde dochází k rušení zimujících netopýrů na trampských tábořištích?

Skalní převisy nejsou na Kokořínsku pro zimování letounů využívány, protože nemají příznivé podmínky, tedy stálou teplotu a vlhkost. Monitoring Správa provádí pravidelně a poslední informaci o tom zveřejnila na našem Facebooku www.facebook.com/people/CHKO-Kokořínsko-Máchův-kraj/ dne 6. 2. tohoto roku. Z toho důvodu jsme rušení zimujících netopýrů a vrápenců trampingem nezaznamenali.

3. Na území CHKO Kokořínsko jsou hnízdní lokality v ČR kritiky ohroženého Sokola Stěhovavého (*Falco peregrinus*). Máte prokázáno, zda a jakým způsobem trampská tábořiště ruší a ohrožují hnízdění tohoto druhu? Například na území přírodní rezervace Vlhošť. Existuje kausalita mezi neúspěšným hnízděním Sokola a existencí trampských tábořit?

Jak je popsáno v odpovědi na první otázku, Správa nevidí přímou souvislost mezi trampingem a neúspěšným hnízděním sokolů. K tomu je snad vhodné dodat, že mezi jednotlivými hnízdními páry může být výrazný rozdíl v potřebných podmínkách pro hnízdění, respektive pro zachování klidu v hnízdním období. Sokoli dnes hnízdí i ve městech, v průmyslových areálech, na Kokořínsku nad frekventovanou silnicí. Obecně je nutné zachovat klid přímo v blízkosti hnízda (v přírodě zpravidla skalní dutina), je potřeba omezit rušení včetně pohybu lidí přímo v nejbližším

okolí, na skále a nad hnízdem, je však v kontextu informací zřejmé, že tento druh je vůči rušivým vlivům přizpůsobivý, ale mohou být individuální rozdíly.

4. Na sociálních sítích a v mediích je často uváděno, že všichni většinový vlastníci pozemků na území CHKO Kokořínsko odmítají existenci trampských tábořišť a všichni vítají jejich likvidaci. Máte jako Správa přehled o tom zda tomu tak skutečně je. Případně se souhlasem vlastníka pozemků uvést jeho pohled na zmíněnou problematiku?

Z naší komunikace s vlastníky nelze dovodit jednoznačný negativní či pozitivní pohled vlastníků na problematiku trampingu. Je však skutečností, že vlastníci lesů opatření proti trampským kempům provádějí bez součinnosti se Správou minimálně. Zejména u státních lesů je návštěvnost lesa tolerována z podstaty zdůraznění mimoprodukčních funkcí lesa. V tomto duchu je i názor vlastníka, který byl jako odpověď na dotaz novináře Správě zaslán na vědomí:

Vážený pane xxxxx,

k vašim dotazům na trampské kempy na územích ve správě xxxxx si Vás dovoluujeme informovat, že náš podnik tuto situaci řeší plně v součinnosti s příslušnými orgány ochrany přírody. Pokud se dotazujete na nelegální stavby na předmětném území, žádné takové na pozemcích v naší správě neexistují, a proto také logicky nevidujeme žádné snahy o jejich legalizaci.

K vašemu dotazu na potenciální škody, které by měly být důsledkem existence trampských tábořišť na spravovaných územích, si dovolím poznamenat, že k rozdělování ohňů trampové opravdu netěží hospodářsky využitelnou dřevní hmotu, ale používají sběr dříví v okolí tábořišť, čímž není nijak porušován lesní zákon a podniku nevzniká ekonomická škoda. Rozdělování ohňů je samozřejmě v rozporu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody, nicméně i v této souvislosti je třeba poznamenat, že historicky nepamätujeme případ, kdy by lesní požár vznikl na trampském tábořišti, nejčastější příčinou jsou odhozené nedopalky cigaret, či nevhodně zakládané ohně turistů.

Obecně pak lze k problematice, na kterou se ptáte poznamenat, že tramping je ryze český společenský fenomén, toto hnutí má kořeny v první republice a vždy se pohybovalo na hraně legality, byť trampové dlouhodobě paradoxně vždy patřili k těm bezproblémovějším návštěvníkům lesa, kteří se v přírodě pohybují s respektem a láskou.

My, jako správci lesů tento historický národní kulturní fenomén trampského hnutí vnímáme poněkud odlišně od minulého režimu, který na toto hnutí vyvíjel represivní tlak, protože „pod záminkou falešného kamarádství odvádí mládež od třídního boje (dovolím-li si citovat legendární slova komunistického ministra Bohumila Chňoupka).“ Proto také vítáme úvahy AOPK o možnosti legalizovat některá trampská tábořiště a najít řešení, které nebude radikálně represivní, a jsme připraveni se do hledání cesty, jež bude vyhovovat zájmům ochrany přírody, jakožto i zájmům lesních hospodářů a trampů, aktivně podílet.

5. Na sociálních sítích a v mediích je uváděno, že uživatelé trampských tábořišť vyhrožují majitelům pozemků a lesníkům. Máte nějaké informace, zda tomu tak je. AOPK je zároveň vlastníkem některých pozemků na území CHKO.

O vyhrožování jiným majitelům a lesníkům nemá Správa informace. Ve vztahu k AOPK ČR se v tuto chvíli nebudeme vyjadřovat.

6. Udělila v posledních letech správa CHKO v souvislosti s porušením § 26, odstavce b nějaké pokuty? Je možné uvést kolik?

Ano, udělování pokut za porušení základních ochranných podmínek CHKO (§ 26 zákona č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny) je nejčastěji postihovaným přestupkem. Za porušení konkrétně dotazovaného ustanovení zákona (porušení zákazu táboření a rozdělávání ohně) Správa udělila za období 2021-2023 pět sankcí (ročně 2-1-2), a to z celkových 97.